

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

октомври 2009 година
Штип

Број 29, 15 октомври 2009 година

СОДРЖИНА

РЕФЕРАТ за избор на помлад асистент/асистент од областа германски јазик на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.....	3
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научно подрачје фармација на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	5
РЕФЕРАТ за избор на наставник во насловно звање доцент/вонреден професор за наставно-научно подрачје биологија-биохемија на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	9
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научно подрачје стоматологија на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	19
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Основи на педагогија“ од проф. д-р Емилија Петрова-Ѓорѓева од Педагошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	35
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Теорија на воспитание“ од проф. д-р Емилија Петрова-Ѓорѓева од Педагошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	37

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
Уредници: проф. д-р Борис Крстев, м-р Ристо Костуранов
Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
Техничко уредување: Славе Димитров

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ ДОЦЕНТ/ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНО ПОДРАЧЈЕ БИОЛОГИЈА-БИОХЕМИЈА
НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ
ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки – Универзитет „Гоце Делчев” – Штип, на својата 12. седница, одржана на 1.7.2009 година, донесе Одлука 2502-67/13 за распишување на Конкурс за избор на наставник во насловно звање - доцент/вонреден професор за наставно-научното подрачје *биологија-биохемија* на Факултетот за медицински науки. На 16.9.2009 година Наставно-научниот совет донесе Одлука број 2502-88/3 и Решение број 2502-88/173, 2502-88/174 и 2502-88/4 за формирање на Рецензентска комисија за избор на наставник во насловно звање - доцент/вонреден професор за наставно-научното подрачје *биологија-биохемија* на Факултетот за медицински науки во Штип, во следниот состав:

1. д-р Биљана Ѓорѓеска, вонреден професор вработена во Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип - претседател;
2. д-р Валентин Мирчевски, вонреден професор, вработен во Институтот по Хемија на Природно-математичкиот факултет при Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ во Скопје - член;
3. д-р Никола Камчев, вонреден професор, вработен во Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип - член.

По разгледувањето на поднесената документација, Рецензентската комисија на Наставно-научниот на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На распишаниот Конкурс на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ за избор на еден еден извршител, објавен во дневните весници „Дневник“ и „Лајм“, на 19.8.2009 година, за избор на наставник во насловно звање доцент / вонреден професор за наставно-научното подрачје биологија и биохемија се пријавија следниве кандидатки:

1. **Татјана Рушковска**, доктор по биолошки науки
2. **Даница Андреевска**, доктор по биолошки науки

Критериумите за избор во наставник во сите звања, наведени во Конкурсот, беа следниве: кандидатот треба да има докторат на науки во научната област за која се врши изборот, како и да ги исполнува останатите услови наведени во членовите 124, 125 и 142 од Законот за високото образование и Правилникот за единствените критериуми и постапка за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Потребните документи за кандидатура за избор, наведени според Конкурсот беа следниве:

- пријава,
- диплома за одбранет докторски труд,
- кратка биографија,
- потврда дека се служи со еден од светските јазици,
- список на објавени научни и стручни трудови,
- уверение за државјанство.

Преглед на приложени документи на пријавените кандидати:

Кандидат	Пријава	Диплома за одбранет докторски труд	Потврда за странски јазик	Кратка биографија	Список на трудови	Уверение за државјанство
Д-р Татјана Рушковска	има	има	има	има	има	има
Д-р Даница Андреевска	има	има	има	има	има	има

Пријавените кандидати ги задоволуваат критериумите за избор на наставник во насловно звање доцент/вонреден професор за наставно-научното подрачје биологија и биохемија, наведени во Конкурсот.

Биографски податоци на д-р Татјана Рушковска

Кандидатката д-р Татјана Рушковска е родена на 20 јули 1967 година во Штип, Република Македонија. Додипломските студии по биологија на биохемиско-физиолошката насока ги завршува на Природно-математичкиот факултет во Скопје, во 1990 г., со одбрана на дипломската работа на тема „Одгледување на врвни и странични пупки од малина (*Rubus idaeus*) во услови *in vitro*“. Била наградена за студент со највисок среден успех во генерацијата (9,97).

Во 1997 година завршува постдипломски студии на Институтот по биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје и се стекнува со академско звање **магистер по биолошки науки** со одбрана на магистерскиот труд на тема „Дијагностичко значење на малонилдиалдехидот во серум кај заболени од *Diabetes mellitus*“.

Во 2002 година д-р Татјана Рушковска одбранува докторска дисертација на тема „Влијание на ловастатиномот врз оксидативниот стрес и врз IgG автоантителата против MDA-модифицираните LDL честички кај пациенти со дислипидемија“ на Институтот по биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје и се стекнува со академско звање **доктор по биолошки науки**. Од останатите квалификации активно го познава и користи англискиот јазик и се служи со компјутерските програми MS Office и Internet.

Професионална активност

Од јуни 1994 до декември 2003 година, д-р Татјана Рушковска е вработена во Воената болница во Скопје, на работно место биолог-биохемичар.

Во периодот од декември 2003 година до денес работи на работното место началник (раководител) на Централната клиничка лабораторија во Воената болница во Скопје.

Како дел од своите професионални активности, д-р Татјана Рушковска завршува курс за подготовка на лаборатории за акредитација и обука на интерни проверувачи на Системот за управување со квалитет во лабораторија, согласно со Стандардот ISO 17025:2005, организиран од страна на SIQ – Slovenski Institut za Kakovost i Meroslovlje; Скопје, од 29.5. до 1.6. 2006 година и курс за ризик и заштита при професионална експозиција на ХИВ, организиран од страна на МИА и акредитиран од Лекарската комора на Република Македонија, Скопје, 2007 година.

Д-р Татјана Рушковска учествува во воведувањето на нови методи и дијагностички процедури во работата на Централната клиничка лабораторија во Воената болница во Скопје, како што се воведување метода за определување комплетен оксидативен статус (MDA, TAOS, серумски хидропероксици, anti-oxLDL), аполипопротеини A1 и B, липопротеин (a), коскени маркери, високосензитивен CRP, тропонин, RIDA-X-Screen, *in vitro* алерголошко тестирање, специфични протеини (трансферин, церулоплазмин, хаптоглобин, α 1-антитрипсин, β 2- микроглобулин, микроалбуминурија), слободен PSA, високопрецизна метода за одредување на %HbA1c; INNO-LIA ANA (антинуклеарни антитела) и методи за комплетна лабораториска дијагностика на автоимуни заболувања.

Била наградена со пет дена наградно отсуство за постигнати високи резултати во извршувањето на своите должности и изразен придонес во одржувањето и подобрувањето на здравствената состојба на припадниците на АРМ, по повод 18 Август - Денот на АРМ во 2003 година.

Д-р Татјана Рушковска освоила 6-то место на Конкурсот BALKAN AWARD for Clinical Laboratory Research 2008 со трудот AUTOANTIBODIES AGAINST OXIDIZED LDL: THEIR SIGNIFICANCE AND MODIFICATION BY LOVASTATIN AND ANTIOXIDANT THERAPY.

Во рамките на своите професионални активности во февруари 2003 година учествува во стручната меѓуодделенска настава во Воената болница, со предавање на тема „Влијание на ловастатинот врз оксидативниот стрес и врз IgG автоантителата против MDA-модифицираните LDL честички кај пациенти со дислипидемија”.

Изработува една интерна едукативна брошура наменета за пациентите со нарушен липиден статус со наслов „Начин на исхрана кај пациенти со дислипидемија“.

Научноистражувачка и наставна активност

Кандидатката приложи список на трудови, кој се состои од над 7 објавени публикации во списанија во земјава и во странство, 2 усни презентации на стручни собири во земјава и 28 апстрактни на конгреси, научни и стручни собири и семинари. Д-р Татјана Рушковска е научноистражувачки активна во областа на клиничка биохемија.

Од 2000 до 2003 година учествува во еден научноистражувачки проект „Значење на антиокси ЛДЛ липидната пероксидација кај пациенти со ризик од кардиоваскуларни заболувања“, во соработка со Институтот за биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Д-р Татјана Рушковска била вклучена во наставно-научниот процес на Природно-математичкиот факултет во Скопје со предавање на тема „Липиди во организмот и нивно значење“, во рамките на наставата по предметот Општа физиологија за II година од редовните студии, одговорен наставник проф. д-р Јорданка Димовска, во мај 2003 година, мај 2004 година и мај 2005 година и со предавање на тема „Примена на автоматиката во современата клиничка лабораторија“ во рамките на наставата по предметот Клиничка биохемија за IV година од редовните студии, одговорен наставник проф. д-р Божидарка Гошиќ – Марковска во мај 2005 година, мај 2006 година, мај 2007 година, јуни 2008 година и мај 2009 година.

Биографски податоци на д-р Даница Андреевска

Кандидатката **д-р Даница Андреевска** е родена 1956 година во Кочани. Додипломските студии по биологија ги завршува на Природно-математичкиот факултет во Скопје во 1979 година. Таа е наградена и пофалена од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за постигнат најдобар успех во генерацијата (8,80).

Во 1986 година завршува постдипломски студии на Институтот по биологија (биохемиско-физиолошка насока) при Природно-математичкиот факултет во Скопје и се стекнува со академско звање **магистер по биолошки науки** со одбрана на магистерскиот труд на тема „Влијание на различни количества азот врз приносот и содржината на хлорофил во листовите, вкупен азот, протеини, нивните фракции, фосфор, калиум и манган во зрното на ориз (*Oryza sativa* L.)”.

Во 2000 година д-р Даница Андреевска одбранува докторска дисертација на тема „Принос и содржина на вкупен азот, протеини, фосфор и калиум во зрното на три сорти ориз во зависност од начинот и времето на користење на азотот” на Институтот по биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје и се стекнува со академско звање **доктор по биолошки науки**.

Од останатите квалификации поседува соодветни компјутерски вештини и го познава и се користи со англискиот јазик.

Професионална активност

Од 1981 година кандидатката е вработена во Институтот за ориз во Кочани, во првата година како лаборант во Секторот за заштита на растенијата. Од почетокот на вработувањето е вклучена во научноистражувачката работа во проектите од областа на оризопроизводството.

Во повеќе мандати е член или претседател на органите на управување на Институтот за ориз, како и член на Сенатот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје во два мандата.

Од 1993 до 1999 година е раководител на Одделот за растителна физиологија, како и агрохемија со педологија во Институтот за ориз.

Од 1.9.1999 година е на работно место во Одделението за педологија и агрохемија во ЈНУ Земјоделски институт - Скопје (во ОПО за ориз -Кочани).

Во февруари 2000 година е избрана во звање асистент во Одделението за педологија и агрохемија.

Во септември 2001 година е избрана во звање научен соработник.

Во ноември 2006 година е избрана во звање виш научен соработник во Одделението за педологија и агрохемија во ЈНУ Земјоделски институт - Скопје, на кое работно место е и сега.

Кандидатката д-р Даница Андреевска е коавтор на две новосоздадени домашни сорти ориз - *прима риска* и *монтеса*, одобрени за воведување во производство од Државната сортна комисија и запишани во регистарот на новосоздадени домашни сорти ориз во 2004 година.

Член е на Друштвото на биолози и на Друштвото на физиолози на Република Македонија.

Научноистражувачка и наставна активност

Кандидатката приложи список од 61 стручни и научни трудови (објавени публикации во списанија, усни презентации на стручни собири и апстракти од конгреси, научни и стручни собири и семинари во земјава и во странство) кои говорат за богатата научноистражувачка и апликативна активност на д-р Даница Андреевска во областа на педологијата и агрохемијата.

До изборот за асистент има објавено осум научни трудови (од реден број 1 до 8), рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 747 од 1999 година. До изборот за научен соработник има објавено осум научни трудови (од реден број 9 до 16), рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 784 од 2001 година. До изборот за виш научен соработник има објавено дваесет научни трудови (од реден број 17 до 36), рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 902 од 2006 година.

Д-р Даница Андреевска има особено богато искуство во работата на научноистражувачки проекти. Во периодот од вработувањето до денес била ангажирана како член (соработник-истражувач) или како раководител (главен истражувач) во научноистражувачки тимови во 16 научноистражувачки проекти во областа на оризопроизводството, педологијата и агрохемијата и тоа:

1. *Испитување на искористувањето на хранливи материи во различни фенофази кај различни сорти ориз: 1989-1991 г.* Раководител м-р Даница Андреевска. Финансиран од Републичка заедница на научни дејности од областа на земјоделството во Скопје.
2. *Селекција на високопротеински сорти ориз.* Период на истражување 1985-1990 година, раководител дипл. инж. Бисерка Наумова, ЈФП-625.
3. *Испитување на можностите за постигање на максимални приноси од ориз со три теми: а) проучување на плевелната вегетација во оризот и мерки за нејзино сузбивање; б) влијание на регулаторите на растот 2-хлоретилфосфорна киселина (стрел) и хлорхолинхлорид врз физиолошките процеси на оризот; в) минералната исхрана на оризот.* 1986-1988. Раководител д-р Илија Каров. Финансиран од Републичка заедница на научни дејности од областа на земјоделството во Скопје.

4. *Генетика на отпорност на оризот спрема Pyricularia oryzae*. 1989-1991. Раководител д-р Илија Каров. Финансиран од Министерство за наука на Р. Македонија.
5. *Селекција на ориз*. 1991-1993. Раководител дипл. инж. агр. Бисерка Наумова. Финансиран од Министерство за наука на Р. Македонија.
6. *Селекција на ориз*. 1994-1996. Раководител проф. д-р Цветанка Најчевска. Финансиран од Министерство за наука на Р. Македонија.
7. *Банка на гени кај културата ориз*. 1996-1997. Раководител м-р Даница Андреевска. Финансиран од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р. Македонија.
8. *Влијание на начинот и времето на користење на азотот врз приносот и квалитетот на зрното кај две сорти ориз и содржината на пристапен манган и магнезиум во оризните почви*. 1995-1997. Раководител проф. д-р Мирко Спасеноски. Финансиран од Министерство за наука на Р. Македонија.
9. *Создавање на нови сорти ориз со хибридизација меѓу географски оддалечени родителски форми*. 1997-1999. Раководител проф. д-р Цветанка Најчевска. Финансиран од Министерство за наука на Р. Македонија.
10. *Интегрална заштита од плевели во оризопроизводството и можности за производство на здрава храна*. 1998-1999. Раководител м-р Елизабета Томева. Финансиран од Светската банка преку Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р. Македонија.
11. *Продолжително дејство на минералните ѓубрива врз приносот и квалитетот на оризот*. 2000-2002. Раководител проф. д-р Милан Јекиќ. Финансиран од Министерство за наука на Р. Македонија.
12. *Создавање на нови сорти ориз со хибридизација меѓу географски оддалечени родителски форми*. 2000-2002. Раководител проф. д-р Цветанка Најчевска. Финансиран од Министерството за наука на Р. Македонија.
13. *Воведување на нови, интродуирани сорти и плодород во производството на ориз во Република Македонија*. 2003-2003. Раководител д-р Верица Илиева. Финансиран од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р. Македонија.
14. *Карактеризација и можности за комплетно искористување на оризовата арпа: производство на биодеградабилни филмови и силика гел и прочистување на отпадни води*. 2001-2004. Раководител проф. д-р Мирјана Боцевска. Финансиран од Министерството за наука на Р. Македонија.
15. *Создавање на нови генотипови ориз со класични и можност за примена на современи методи*. 2004-2006. Раководител д-р Верица Илиева. Финансиран од Министерството за наука на Р. Македонија.
16. *Влијание на времетраењето на наводнувањето и одводнувањето на оризот по фазата метличење врз времето на жетвата, приносот на арпа и бел ориз*. 2006-2009 год. Раководител д-р Даница Андреевска. Финансиран од Министерството за наука на Р. Македонија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од целокупната активност на д-р Тајјана Рушковска недвосмислено произлегува заклучокот дека се работи за кандидатка со докажани достигнувања и 15-годишно искуство во областа на клиничката биохемија.

Од целокупната активност на д-р Даница Андреевска, исто така, недвосмислено произлегува заклучокот дека се работи за кандидатка со докажани достигнувања и 28-годишно искуство во областа на оризопроизводството, педологијата и агрохемијата.

Поради потребата на Факултетот за медицински науки да биде ангажиран наставник по предметот Клиничка биохемија, цениме дека кандидатката д-р Тајјана Рушковска ги исполнува критериумите за избор на наставник во насловно звање доцент токму во оваа област.

Поради сè што досега беше кажано, му предлагаме на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да ја избере д-р Татјана Рушковска за наставник по предметот Клиничка биохемија во звање насловен доцент за наставно-научно подрачје *биологија и биохемија*.

Рецензентската комисија

Проф. д-р Биљана Ѓорѓеска, претседател, с.р.
 Проф. д-р Валентин Мирчевски, член, с.р.
 Проф. д-р Никола Камчев, член, с.р.

ПРИЛОГ 1

Табела за вреднување на активностите на д-р Татјана Рушковска

Вид на активност	Број	Поени	Вкупно
Наставно-образовна			
1. Интерна скрипта за вежби			
Научноистражувачка			
1. Прегледен труд објавен во научно списание опфатено со СЦИ			
2. Труд со оригинални научни резултати, објавени во научно списание опфатено во СЦИ			
3. Труд со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во странство	3	3	9
4. Труд со оригинални научни резултати, објавени во Зборник на трудови на научен собир во Македонија	4	1	4
5. Секциско предавање на научен собир во странство			
6. Одржано предавање по покана на научна иснтитуција во Македонија	8	1,5	12
7. Учество на научен собир со реферат-усно предавање-во Македонија	2	1,5	3
8. Учество на научен собир со реферат-усно предавање-во странство			
9. Учество на научен собир со реферат-постер-во Македонија	15	1	15
10. Учество на научен собир со реферат-постер-во странство	13	1,5	19,5

11. Научнопопуларна статија во стручно-методско списание во земјава	5	1	5
12. Одбранета докторска теза	1	8	8
13. Одбранета магистерска теза	1	4	4
14. Учесник во научен проект (максимум три проекти)	1	3	3
15. Член на уредувачки одбор на научно списание-ЦА			
16. Член на научен одбор на научен собир во Македонија			
17. Награди-признанија за научни постигнувања			
18. Студиски престој во странство			
19. Рецензент на научни трудови во СЦИ			
20. Рецензент на научни трудови во ЦА			
Стручно-апликативна и организациско-развојна			
1. Книга во странство			
2. Поглавје од книга во странство			
3. Речник во странство			
Вкупно			78,5

ПРИЛОГ 2

Список на стручни и научни трудови на д-р Татјана Рушковска

ОБЈАВЕНИ СТАТИИ ВО СТРУЧНИ СПИСАНИЈА

1. **Рушковска, Т.**, Димовска, Ј., Перцан, В., Кремшовска-Манчовска, Р., Ѓорѓоски, И. и Стојковски, В., (1997): *Липидна пероксидација кај пациенти заболени од Non-Insulin-Dependent Diabetes mellitus*. Год. зб., Биол., кн. 50.
2. Dejanova, B., **Ruskovska, T.**, Mancevska, R., Sikole, A., Dejanov, P., Maleska, V., Petrovska, S. and Handziski, Z., (1999): *Oxidative stress in hemodialysis patients. Medical and Biological Engineering and Computing*, Vol. 37, Supp. 2, 62-63.
3. **Рушковска, Т.**, Димовска, Ј. и Перцан, В., (2000): *Липидна пероксидација кај пациенти заболени од Diabetes mellitus - корелација со параметрите кои го детерминираат липидниот статус*. Лабораторија, број 2, год. II, 5-12.
4. Пеовска, Љ. и **Рушковска, Т.**, (2000): *Компаративно одредување на AST и ALT со биохемискиот анализатор Dimension AR - затворен систем и отворени канали*. Лабораторија, број 2, год. II, 13-17.
5. **Рушковска, Т.**, Георгиева, Б., Димовска, Ј. и Ѓорѓоски, И. (2004): *Имуномодулаторен ефект на ловастатинот: дејство врз anti-oxLDL*. Лабораторија, број 7, год. V, 16-27.
6. **Ruskovska, T.**, Dimovska, J., Georgieva, B. and Nikolovski, A. (2006): *Influence of lovastatin and combined antioxidant therapy on oxidative status parameters. Society for Free Radical Research International, Proceedings of the XIII Biennial Congress, Davos, Switzerland, August 15-19; Medimond International Proceedings, 299-303.*
7. Mitrovska, S., Trpenoski, Lj., Antarov, R. and **Ruskovska, T.** (2007): *Myeloma multiplex - initially diagnosed in the terminal stage. Zvezdara Clin Proc. 8 (1-2): 19-22.*

УСНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ НА СТРУЧНИ СОБИРИ

1. Значење на хроничните инфламаторни процеси со низок интензитет при проценка на степенот на атерогениот ризик. Здружение на медицинските биохемичари на Македонија, Скопје, 23. 11. 2005 год.
2. hsCRP: Корелација помеѓу имунохемилуминесцентна и имунотурбидиметриска метода. VIII Семинар за квалитет, контрола, информатика и заштита во медицинска лабораториска дијагностика, Охрид, 19-22.6.2008 год.

ОБЈАВЕНИ АПСТРАКТИ НА КОНГРЕСИ, НАУЧНИ И СТРУЧНИ СОБИРИ И СЕМИНАРИ

1. **Рушковска, Т.**, Димовска, Ј., Перцан, В. и Кремшовска - Манчовска Р., (1997): *Одредување на липидни пероксиди кај пациенти со дислипидемија*. Втор конгрес на медицинските биохемичари на Република Македонија. Зборник на апстракти, стр. 22.
2. Кремшовска - Манчовска Р., Перцан, В. и **Рушковска, Т.**, (1997): *C-peptid u Diabetes mellitus*. Втор конгрес на медицинските биохемичари на Република Македонија. Зборник на апстракти, стр. 19.
3. **Рушковска, Т.**, Кремшовска - Манчовска, Р., Димовска, Ј., Ѓоргоски, И. и Стојковски, В., (1998): *Липидна пероксидација кај бели лабораториски стаорци третирани со стрептозоцин*. Втор конгрес на биолозите на Македонија (со меѓународно учество). Зборник на апстракти, стр. 80.
4. **Ruskovska, T.** and Kremsovska - Mancovska, R., (1998): *Comparison of two methods for measuring serum triglycerides*. 6th meeting of the Balcan clinical laboratory federation. Balcan Journal of Clinical Laboratory. Vol.5, No.2, p. 60.
5. Percan, V., Milenkovic, T., Bogoev, M., Petrovski, K., **Ruskovska, T.**, Pemovska, G., Dimovska, J. and Kremsovska - Mancovska, R., (1998): *Lipid peroxidation in patients with IDDM and NIDDM*. 6th meeting of the Balcan clinical laboratory federation. Balcan Journal of Clinical Laboratory. Vol.5, No.2, p. 77.
6. Пеовска, Јб. и **Рушковска, Т.**, (1998): *Компаративно одредување на ALT и AST со биохемискиот анализатор Dimension AR - затворен систем и отворени канали*. 26-ти Октомвриски средби на здружението на медицински лаборанти и санитарни техничари на Р. Македонија. Зборник, стр. 15-16.
7. Kremshovska - Manchovska, R., Percan, V., **Rushkovska, T.** and Dimovska, J., (1999): *Serum MDA in severe dyslipidaemia in IDDM patients*. 17th International and 13th European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine. Clin. Chem. Lab. Med. Vol.37, No.1, p. S264.
8. Dejanova, B., Sikole, A., **Ruskovska, T.**, Dejanov, P., Maleska, V., Petrovska, S. and Bosilkova, G., (1999): *Lipid peroxidation and antioxidative enzymes in patients on hemodialysis*. 17th International and 13th European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine. Clin. Chem. Lab. Med. Vol.37, No.1, p. S331.
9. Дејанова, Б., Малеска, В., Шиколе, А., Арсова, В., **Рушковска, Т.**, Гроздановски, Р., Амитов, В., Ефремова, Јб., Петровска, С., Дејанов, П. и Манчевска, Р., (1999): *Поврзаноста на артериосклеротичните ризик фактори со еритропоетинската терапија и времетраењето на хемодијализата*. Македонски медицински преглед, Vol. 53, Supp. 39, p. 281.
10. **Рушковска, Т.**, Василева, А., Кенановиќ, М., Ѓоргоски, И. и Димовска, Ј., (2001): *Аро А1 и Аро В кај пациенти со коронарна артериска болест*. Трет конгрес на Здружението на медицинските биохемичари на Република Македонија; Охрид, 3 - 6 октомври 2001, Книга на апстракти, стр. 27.
11. **Ruskovska, T.**, Dimovska, J. and Vasileva, A., (2002): *Influence of lovastatin therapy on serum concentrations of autoantibodies against oxidized LDL in patients with severe primary dyslipidaemia*. National Cardiovascular Health Conference – Cardiovascular health for all; Washington, 11 – 13.4.2002.

12. **Ruskovska, T.**, Dejanova, B., Dimovska, J., Dejanov, P. and Sikole A., (2002): *Lipid peroxidation in hemodialysis patients: influence of sex, age and duration of hemodialysis*. XXXIX ERA-EDTA Congress; Copenhagen. 14-17 July 2002.
13. **Ruskovska, T.**, Vasileva, A., Dimovska, J. and Gjorgoski, I., (2002): *Autoantibodies against oxidized LDL in patients with coronary heart disease*. 10th Meeting of the Balkan Clinical Laboratory Federation; Ohrid, 17 – 21.9.2002.
14. **Ruskovska, T.**, Vasileva, A., Stojkovski, V., Gjorgoski, I. and Dimovska J., (2003): *Lipoprotein (a) in patients with advanced coronary atherosclerosis*. 15th European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine; Barcelona, 1 – 5.6. 2003.
15. **Ruskovska, T.**, Stojkovski, V., Gjorgoski, I. and Dimovska, J., (2003): *Influence of lovastatin therapy on serum concentrations of autoantibodies against oxidized LDL*. 15th European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine; Barcelona, 1 – 5. 6. 2003.
16. Миленковски, Н. и **Рушковска Т.**, (2003): *Мониторинг на терапија кај пациенти со примарна дислипидемија*. 31. Стручен собир на медицински лаборанти и санитарни техничари; Охрид, 30.9. - 4.10.2003, Зборник на резимеа.
17. Илиќ, Е. и **Рушковска Т.**, (2003): *Оксидативен статус кај пациенти на хемодијализа*. 31. Стручен собир на медицински лаборанти и санитарни техничари; Охрид, 30.9. - 4.10. 2003, Зборник на резимеа.
18. Максимовска, Б., Величковска, М. и **Рушковска Т.**, (2004): *Внатрешна контрола на квалитетот на работата на биохемискиот анализатор Dimension AR*. Едукативни семинар техничара лабораторијске медицине; Тара, 25 - 28. 11. 2004, стр. 33.
19. Antovski A., **Ruskovska, T.** and Borozanov, V., (2004): *C-reactive protein as a marker of severity of chronic heart failure*. 12th Alpe Adria Cardiology Meeting. Bratisl Lek Listry, 105 (4): 132.
20. Икономова, Љ., Петреска, Т. и **Рушковска Т.**, (2004): *Helicobacter pylori IgG антитела кај пациенти со гастритични тегоби*. III Конгрес и 32. Октомврски средби на Сојузот на здруженијата на медицински лаборанти и санитарни техничари на Република Македонија; Струга, 5 - 9. 10. 2004 година, Зборник, стр. 58-59.
21. Trpenovski, Lj., Mitrovska, S., Antarorov, R., Maraligovska, S. and **Ruskovska, T.**, (2005): *Recombinant human erythropoetin - Recormon® in chronic hemodilaysis patients*. BANTAO Journal, Vol. 3(1): p76.
22. Илиќ, Е., Миленковски, Н. и **Рушковска Т.**, (2005): *In vitro алерголошко тестирање со RIDA Allergy Screen методата*. 33. Октомврски средби на Сојузот на здруженијата на медицински лаборанти и санитарни техничари на Република Македонија; Охрид, 12 - 15. 10. 2005 година, Зборник на трудови.
23. Величковска, М., Максимовска, Б. и **Рушковска, Т.** (2005): *Одредување на остеокалцин и pyrilinks-D кај пациентки со остеопороза*. 33. Октомврски средби на Сојузот на здруженијата на медицински лаборанти и санитарни техничари на Република Македонија; Охрид, 12 - 15. 10. 2005 година, Зборник на трудови.
24. Величковска, М., Зафирова, М. и **Рушковска Т.**, (2006): *Дијагностичко значење на автоантителата насочени кон тироидната пероксидаза*. VI Семинар за квалитет контрола информатика и заштита во медицинска лабораториска дијагностика, Охрид, 8 - 11. јуни 2006 година, Зборник на трудови.
25. Максимовска, Б. и **Рушковска, Т.**, (2006): *Имунохемиска инхибиторна латекс аглутинациона метода за одредување на %HbA1c на Олутрис AU400*. VI Семинар за квалитет контрола информатика и заштита во медицинска лабораториска дијагностика, Охрид, 8 - 11. јуни 2006 година, Зборник на трудови.
26. **Ruskovska, T.** and Popova - Ramova, E., (2006): *Monitoring of response to antiresorptive therapy in patients with advanced osteoporosis*. 14th Meeting of Balkan Clinical Laboratory Federation, Sofia, Bulgaria, 27 – 30 September 2006, Balkan Journal of Clinical Laboratory, XIII, 06,1, pp.100 - 101.
27. Миланова, В. и **Рушковска, Т.**, (2008): *Репродуцибилност на резултатите кај автоматскиот крвен бројач Medonic SA620*. VIII Семинар за квалитет, контрола, информатика и заштита во медицинска лабораториска дијагностика, Охрид, 19-22.06.2008 година, Зборник на трудови.

28. **Ruskovska, T.** and Antarorov, R., (2008): *Reactive oxygen metabolites and chronic low intensity inflammation in haemodialysed patients - influence of age and duration of haemodialysis*. 15th Meeting of Balkan Clinical Laboratory Federation, Athens, Greece, 16 - 18 October 2008, Balkan Journal of Clinical Laboratory.

ИЗРАБОТЕНИ ЕДУКАТИВНИ БРОШУРИ

1. „Начин на исхрана кај пациенти со дислипидемија“. Брошура наменета за пациентите со нарушен липиден статус (интерно).